

Festhögmässan i Hallgrímskirkja avslutade den nordiska kyrkosångsfesten. Foto: Pia Bengts.

Ungdomskör för framtiden

Text: Eva-Helena Hansen

Jag har en dröm att se barn och unga uppleva glädjen att sjunga tillsammans i kyrkans körer. Därför vill jag söka och hitta tillfällen att inspireras och lära mig mera om barns och ungas sjungande.

Fredagen 12.september fick jag förmånen att lyssna till **Anna Kjellin** i Åbo, dit Kirkkomusiikkiliitto hade inbjudit henne. Anna är kantor och körpedagog från Falun men även förbundsdirigent och styrelseledamot i Kyrkosångsförbundet i Svenska kyrkan. Vi fick ta del av hur körsången bland barn och unga mår och utvecklas i Svenska kyrkan idag.

Svenska kyrkosångsförbundet

Kyrkosångsförbundet i Sverige fyllde i år 100 år. Det är den enda intresseorganisationen som med ideella krafter har som huvuduppgift att inspirera och fortbilda körsångare och körledare i alla åldrar inom Svenska kyrkan. Den skall även vara en pådrivande kraft för utvecklingen och förnyelsen av kyrkomusik i kyrkan. Förbundet har genom åren samlat tusentals sångare till kördagar, fester och läger. År 2024 hade Svenska kyrkans körer 96 000 medlemmar. Man talar om "det svenska körund-

ret", och kyrkans körer utgör en stor andel av det. Musiken är för många människor vägen till kyrkan.

FN:s barnkonvention påtalar barnets rätt till andlig utveckling. I svenska kyrkoordningen uppmärksammas barnen: *"I kristen tro intar barnen en särställning och de behöver därför särskilt uppmärksammas i kyrkans verksamhet."* Barn- och ungdomskörsverksamhet bidrar genom sången till ett sammanhang som ger barn och unga möjlighet att lära känna grundläggande livstolkande nycklar. Kyrkans musikverksamhet uppmuntrar barns och de ungas mu-

sicerande och de kan även få musikutbildning. Kyrkosångsförbundet främjar och stöder detta arbete.

Ungdomskörer i Sverige

Mellan åren 2005-2020 minskade antalet sångare i ungdomskörer i Sverige från 8129 till 3645 sångare. Men sedan 2020 har det blivit ett uppsving, och år 2024 fanns det redan 5386 sångare i ungdomskörerna.

På 1950-talet startade de flesta församlingarna barnkörer som oftast sjöng SATB- repertoar. Körledarna stod för tenor- och basstämmorna. Vid kyrkosångshögtider bjöds barnkörer in.

Då barnen växte upp, bildades det på 1960-talet allt fler ungdomskörer. Sedan kom covid och lamslog hela Kör-Sverige...då tog förbundets nationella körpedagog **Lovisa Kronstrand Alinder** ett initiativ och bildade en arbetsgrupp med sex ungdomskörledare från hela Sverige. De träffades digitalt varje vecka i ett års tid och hade som syfte att stärka ungdomskörsången i Kyrkosångsförbundet. De fick hjälp av en extern strateg och skapade det som kom att bli SKUR.

SKUR står för *Sveriges Kyrkosångsförbunds Ungdomsarbete Riks & Region*. Det är namnet på förbundets landsomfattande storsatsning på ungdomskörer, med målet att tillföra näring till de lokala körerna i Svenska kyrkans församlingar och få fler unga att sjunga med i dessa körer.

Landet blir rikare med sjungande ungdomar. Kyrkan blir rikare med sjungande ungdomar. Ungdomar blir rikare av att sjunga. Och kören är en fantastisk plats för ungdomar att växa som människor, bli aktiva i församlingar och kanske även hitta ett framtida yrke inom kyrkan.

I dagsläget har man bildat sex regioner i Sverige. Lokala församlingskörer får möjlighet att inspireras i större arrangemang på både region-

och nationell nivå: regionerna har egna ungdomskörevenemang eller regionkörer, på nationell nivå finns den årliga nationella ungdomskörfesten. För dessa tas ny musik och material fram.

SKUR drivs i samarbete med Sensus studieförbund och Svenska kyrkan på alla nivåer, med syftet att främja ungdomskörsången.

Lokal nivå

Församlingar och pastorat får tillgång till både regionala och nationella arrangemang och blir del av nätverk. Lokala körer skall få möjlighet att blomstra.

Regional nivå

Nätverk utgör grunden. Så sprids information, delas erfarenheter och tips på repertoar. Det finns en operativ grupp inom varje region samt en kontaktperson för det nationella nätverket.

Den regionala gruppen är kopplad till Kyrkosångsförbundet samt körledare och unga.

Uppgiften är att hitta kommunikationsvägar på olika nivåer (region-körledare, körledare- körsångare) och se till att kontakterna underhålls. En utmaning är att nå ut till alla körledare i regionen.

Regionen arbetar med tre områden:

1.Regional händelsedag eller -helg för de lokala körerna. Händelsen avslutas med en konsert eller mäsas. Musiken innehåller både verk för större kör och sådant som man har nytta av på hemmaplan samt något ur den nationella ungdomskörfestens repertoar.

2. Regionungdomskör. Det finns unga som vill mer med sin körsång, då är en regionungdomskör en möjlighet. Regionen bestämmer nivån på kören samt hur det träffas- flera kortare träffar eller ett par helger per

år. En tydlig struktur för alla inblandade är viktigt.

3.Bildningspaket. Ett sätt att lyfta både ungdomarna, körerna och körledarna och kan finnas på tre nivåer: a. Baspaketet med grunder i att räkna, tonhöjd, följa med i not b. Fortsättningspaket: musikhistoria, gehör, tolkning, musikförståelse, notläsning c. Avancerat paket: dirigering, tolkning, ledarskap.

Nationell nivå

Nationell ungdomskörfest äger rum i september/oktober och byter ort årligen. Den samlar sångare från hela landet, både lokala och regionala körer är välkomna.

Kyrkosångsförbundet bär huvudansvaret. Då och då beställs ny musik – det finns ett stort behov av bra musik till bra texter.

Navet i festen är Spetsspåret som består av drivna sångare med koppling till lokala och regionala körer. De har nationella körläger där de får gott om tid både att sjunga och fortbilda sig.

Framtiden för SKUR

Inom 3 år ska SKUR ses som en tillgång för Svenska kyrkan som är med på nationell nivå och finansierar SLKUR för att säkra ungdomskör för framtiden. Dialog förs med utbildningsanstalter kring relevant utbildning inom barn- och ungdomskör.

Inom 5 år har kyrkan körsång bland barn och unga som prioritet och det räknas som pedagogisk verksamhet. Nyutbildade kyrkomusiker prioriterar startande och ledande av barn- och ungdomskörer.

År 2040 finns det ungdomskör i Svenska kyrkans alla församlingar eller pastorat.

Jag blev mycket inspirerad av Annas tal. Kunde det vara något att ta efter här i Finland?